

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Liberorum multitudo aliquando incommoda, & quid sit tertium
matrimonij bonum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

quædam notissimi nominis femina, quæ amisso filio, per tri-
dium, non potuit vlla vel ratione, vel oratione persuaderi,
aut cohiberi à Dei Mundum gubernantis iudicijs identidem re-
prehendendis & accusandis, vt verè tunc expediret *magis vrsa*
occurrere, raptis fietibus; quarto postea die, vel doloris impati-
entia, vel Dei vindicta & ipsa è vita decessit. Nec mihi dicat
quispiam, mulierem fuisse; fuit & illa mulier, cuius *filius vnicus*
defunctus ex Naim efferebatur, quæ etfr flebat, non tamen la-
mentabatur, non crines lacerabat, non vomebat in superos
conuicia, non Deum, non naturam in ius vocabat: solo fletu
mouebat Dominum, vt eam miraculo consolaretur. Pudeat
Christianum impatientem, si audiat Ethnicum, filij morte signi-
ficata, dixisse: *Sciebam me mortalem genuisse*. Denique quisquis
vel malè moratos, vel non diu sospites & superstites in quibus-
dam matrimonijs, liberos esse videt, consideret etiam multos
reperiri, qui parentes colant, venerentur, sustentent, hono-
rent, & consolatione maxima afficiant. Cuius rei, vel in solo
Iosepho Patriarcha luculentum est exemplum. Et verè scripsit
S. Hieronymus, *sicut boni filij adulterorum nulla est defensio: sic*
mali filij coniugatorum nullum crimen est matrimony: quia non in
feminibus, sed in voluntate nascentis causa vitiorum est atque vir-
tutum.

Prou. 17. 12.

Luc. 7. 12.

Gen. 45. seqq.
S. Hieronym.
ep. Ruffin.

C A P V T X L I.

*Quid sit, & quanti faciendum tertium matrimoniij bonum,
seu insolubilitas?*

IN fabulis est, famam aliquando longè lateque, per
orbem terrarum deportatam, constantique omnium
sermone celebratam esse, de Sole uxorem ducturo.
Ibi clarissima futuræ nuptiæ sperabantur. Exultabant aues
luce augenda. Gratulabantur sibi Cimerij de extendendo die.
Sed præcipuè lætabantur rana serenitatem frequentiore habi-
bituræ, jamque tripudiantes & Hymenæum canentes summis
aquis innatabant. Quibus choros in orbem agentibus, rana
senior, & vna de numero, ac genere allarum, quas, in Lycia

L

Quid lib. 6.

T t t 2

vagans Metam.

vagans Latona de rusticis ranas esse iussit, ipsaque aetate praedentior superuenit. Quæ postquam tripudiandi causam intellexit, plangere potius, quàm plaudere ranas ceteras iussit. Si enim, inquit, hic vnus sol radys suis & calore lacunas paludis nostras ebibit, quid futurum est, si filios plures sit procreaturus? Hominum quoque multi nuptijs & prole gaudent, quam optant numerosam, sed non vident, opes suas ab vna consumi, & se vnà cum liberis, si plures acquirerent, aut non alij super alios morerentur, ad summam inopiam adigendos. Itaque illis lat in matrimonio boni esse debet fidus coniunx, exemplo illius, qui dixit: *Numquid non ego melior tibi sum, quàm decem filij?* Filij possunt, cum prodigo illo deserere parentes, si vel maxime viuant; coniunx coniugem deserere non potest. Quamobrem rectè D. Augustinus, in lib. de bono coniugij ait: *Coniugium mihi bonum videtur, non propter solam filiorum procreationem, sed propter ipsam etiam naturalem in diuerso sexu societatem.* Atque hoc est tertium matrimonij bonum, quod S. Augustinus sacramentum, alij appellant insolubilitatem, quæ in eo consistit, vt, post initum semel coniugium, alter ab altero nunquam separetur. Nec est, inter humanas necessitudines, arctius aut inuolabilius vllum vinculum, quàm vinculum matrimonij. Hinc ex Adami costa Deus fecit Euam, vt significaret virum & vxorem non tam duos esse, quàm vnum, immo indiuisibiles esse atque inseparabiles. *Et erunt duo in carne vna.* Sicut ergo vna caro non potest diuidi, & vna manere, ita non potest coniunx à coniuge separari; cum sit *vna caro* cum coniuge. Siquidem vnitati diuisio, hoc est, diuortium, & polygamia repugnat. Quoniam igitur coniugij pactum bonum est, bonum vtique erit, id pactum non posse rescindi.

i. Reg. 1. 8.

II.

i. Cor. 7. 10.

Diuina hoc lege cautum est. *His, qui matrimonio iuncti sunt,* ait Apostolus, *præcipio non ego, sed Dominus, vxorem à viro non discedere. Quòd si discesserit, manere innuptam, aut viro suo reconciliari. Et vir vxorem non dimittat, ne quoad habitationem, quidem. Sine graui & iusta causa scilicet; siquidem ob fornicationem, & alias iustas causas, licet dimittere, quod attinet ad tori quidem consortium. Diuortium enim etiam iustum & licitum,*